

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 141g/2020

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
punctele 13 și 35 din Regulamentul privind modul de testare
alcoolscopică și de examinare medicală pentru stabilirea stării de
ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16
aprilie 2009

CHIȘINĂU

24 noiembrie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 22 august 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 24 noiembrie 2020, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice” din punctul 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009

- „pot fi contestate de subiectul examinării medicale ori de organul de drept care a dispus examinarea medicală, în termen de 3 zile din data anunțării concluziei” din punctul 35 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de dl avocat Dorin Podlisnic, în interesele dlui Victor Vitalie Tulei, inculpat în dosarul nr. 1-511/2019, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Viorelia Varaniță din cadrul judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află cauza penală privind învinuirea dlui Victor Tulei de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal [*Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe*].

4. În ședința de judecată din 13 august 2020, dl avocat Dorin Podlisnic, în interesele inculpatului Victor Tulei, a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din punctele 13 și 35 ale Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009.

5. Prin Încheierea din 13 august 2020, judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

[...].”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[...].”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei sunt următoarele:

„[...]

13. Persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, **este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice**. În acest caz persoana testată este însoțită de angajatul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai târziu de 2 ore după testarea alcoolscoptică.

[...]

35. Concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, inclusiv rezultatul analizei de laborator a probelor biologice **pot fi contestate de subiectul examinării medicale ori de organul de drept care a dispus examinarea medicală, în termen de 3 zile din data anunțării concluziei**, prin solicitarea analizei de laborator repetate în cadrul altei instituții medicale abilitate, decât cea care a efectuat investigația inițială.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile contestate sunt neclare și imprevizibile, deoarece nu stabilesc obligația poliției sau a altei persoane competente să efectueze testarea alcoolscoptică de a informa persoana supusă testării, printr-o modalitate oficială și prin consemnare, despre faptul că aceasta are dreptul să conteste rezultatul testării prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.

9. În opinia sa, prevederile contestate sunt contrare articolelor 4 [*drepturile și libertățile omului*], 20 [*accesul liber la justiție*], 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*], 26 [*dreptul la apărare*] și 54 [*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*] din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reprezentantul inculpatului în dosarul nr. 1-511/2019, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (a se vedea § 1 *supra*). Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a

fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele: „este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice” și „pot fi contestate de subiectul examinării medicale ori de organul de drept care a dispus examinarea medicală, în termen de 3 zile din data anunțării concluziei” din punctele 13 și 35 ale Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009.

14. Curtea admite că norma contestată ar putea fi aplicată de instanța de judecată în cauza în care a fost ridicată (a se vedea §§ 3 și 4 *supra*).

15. Curtea observă că prevederile contestate nu au constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

16. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept din Constituție în cauza concretă pendinte din fața instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 8 din 24 ianuarie 2020, § 27; DCC nr. 24 din 2 martie 2020, § 18; DCC nr. 63 din 11 iunie 2020, § 19).

17. Din analiza criticilor formulate în sesizare, Curtea observă că, deși autorul excepției de neconstituționalitate invocă prevederile articolelor 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituție, acesta nu urmărește, în realitate, constatarea neconstituționalității dispozițiilor criticate, care reglementează procedura de contestare a modului de testare alcoolscoptică și rezultatul acesteia, precum și a concluziei examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate, inclusiv rezultatul analizei de laborator a probelor biologice. Curtea observă că, sub aparența unor critici referitoare la ambiguitatea și neclaritatea prevederilor criticate, autorul sugerează faptul că nu și-a exercitat dreptul de a contesta procedura testării, funcționarea aparatului de testare sau rezultatul testării prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.

18. Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că ea privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar, acest instrument riscă să devină unul simulat, o *actio popularis*, pierzându-se, în aceste condiții, caracterul concret și efectiv al excepției (a se vedea DCC nr. 90 din 23 iulie 2020, § 20; DCC nr. 99 din 6 august 2020, § 19).

19. Curtea observă că, în partea în care se pretinde informarea obligatorie a persoanelor supuse testării alcoolscopice despre dreptul acestora prevăzut în textele criticate, de a contesta modul testării respective sau concluzia examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate, criticile autorului excepției de neconstituționalitate vizează, de fapt, o problemă de interpretare și de aplicare a legii.

20. În acest context, Curtea reamintește că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții

Constituționale (a se vedea DCC nr. 91 din 19 septembrie 2019, § 19; DCC nr. 106 din 7 octombrie 2019, § 25; DCC nr. 127 din 29 octombrie 2020, § 45). Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată.

21. Această constatare scutește Curtea să verifice incidența articolelor 4, 20, 23, 26 și 54 din Constituție, invocate de autorul excepției.

22. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice” din punctul 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009;

- „pot fi contestate de subiectul examinării medicale ori de organul de drept care a dispus examinarea medicală, în termen de 3 zile din data anunțării concluziei” din punctul 35 al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de dl avocat Dorin Podlisnic, în interesele dlui Victor Tulei, inculpat în dosarul nr. 1-511/2019, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 24 noiembrie 2020

DCC nr. 134

Dosarul nr. 141g/2020